

**MALTÉZSKY RÁD
SLOVENSKO**

MALTÉZSKA POMOC

Výročná správa 2023

Maltézska pomoc Slovensko o.z.

Tel. +421 2 5413 1296
Fax +421 2 5413 1296

Kapitulská 9
81101 Bratislava

www.maltezskapomoc.sk
office@maltezskapomoc.sk

Obsah

Príhovor prezidenta _____	2
Kľúčové aktivity organizácie v roku 2023 _____	3
Financie _____	13
Orgány MPS _____	14
Základné informácie o organizácii _____	15
Hlavné ciele organizácie _____	16
Kontaktné informácie _____	17

Príhovor prezidenta

Mnoho ľudí sa dnes popri ťažkej starostlivosti o potreby svojho života stáva odolnými voči pozornosti k utrpeniu iných. Netreba však zabúdať, že každý z nás mal v živote inú štartovaciu pozíciu a že je okolo nás mnoho ľudí, ktorí sa či už vlastnou vinou, alebo v dôsledku ťažkých životných situácií ocitli na pokraji našej spoločnosti.

Dôvody núdze týchto ľudí môžu byť akékoľvek - vojna, choroba, staroba, pôvod... Dôležité je, že v okamihu, keď pred sebou vidíme trpiaceho človeka, máme jedinečnú príležitosť vyjsť z vlastnej komfortnej zóny a vykonať konkrétny skutok lásky. Pri dotyku so skutočným ľudským utrpením často prehodnocujeme svoje doterajšie životné postoje a priority. Bez tejto dynamiky vlastného srdca by sme my sami, ale aj naša spoločnosť, začali stagnovať.

Maltéžska pomoc Slovensko sa vo svojich projektoch venuje ľuďom v núdzi. Všetci, čo sa podieľajú na činnosti našej organizácie a najmä naši dobrovoľníci majú praktickú skúsenosť s tým, že človek nevie dávať bez toho, aby zároveň aj nedostával. A to vrátane tak potrebnej spätnej väzby o tom, čo je v živote skutočne dôležité.

Verím, že informácie o charitatívnej činnosti Maltéžskej pomoci Slovensko, ktoré nájdete na nasledujúcich stránkach Vás zaujmú a budú pre Vás novým impulzom ku konkrétnym skutkom lásky vo vašom okolí, alebo aj v rámci činností našej organizácie.

JUDr. Július Brichta, prezident

Kľúčové aktivity organizácie v roku 2023

Pomoc na slovensko-ukrajinskej hranici

Maltéžska pomoc Slovensko bola **jednou z prvých organizácií poskytujúcich pomoc ľuďom unikajúcim pred vojnou na Ukrajine** na slovensko-ukrajinskom hraničnom priechode Vyšné Nemecké.

Naši dobrovoľníci boli priamo na mieste už 25. februára 2022, druhý deň od vypuknutia vojny. Pomoc sme poskytovali 24 hodín denne, 7 dní v týždni a zahŕňala **zdravotnú, sociálnu a psychologickú pomoc všetkým prichádzajúcim utečencom**. Viac ako 200 dobrovoľníkov Maltéžskej pomoci Slovensko a jej sesterských organizácií slúžilo v 72-hodinových zmenách niekoľko mesiacov. Po vypuknutí vojny (predtým, ako túto službu po niekoľkých týždňoch zastrešil štát) sme tiež koordinovali dopravu a ubytovanie pre tisíce utečencov, ktorí prišli na túto pohraničnú stanicu.

Po mesiacoch vojny a po relatívnej stabilizácii situácie na hraniciach zostala Maltéžska pomoc Slovensko jednou z mála organizácií, ktoré vypomáhali na hraničnom priechode vo Vyšnom Nemeckom.

Dodávky humanitárnej pomoci pre sociálne slabé a marginalizované skupiny obyvateľstva na Ukrajine

Maltéžska pomoc Slovensko, v spolupráci s Úradom vlády SR, Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a Generálneho konzula SR v Užhorode, spustila v máji 2022 pravidelný dovoz humanitárnej pomoci pre sociálne slabé a marginalizované skupiny obyvateľstva na Ukrajine.

Seniori, siroty, rómske obyvateľstvo a mnohí ďalší totiž trpia akútnym nedostatkom základných potravín a hygienických potrieb. Distribúcia z centrálnych skladov humanitárnej pomoci mnohokrát zlyháva práve smerom k obyvateľom, ktorí sú na túto pomoc odkázaní najviac. Aby dodávky boli skutočne adresné a predišlo sa možnému zneužívaniu či špekuláciám, Maltéžska pomoc Slovensko spolupracuje s Mestským zastupiteľstvom Užhorodu a Zakarpatskej oblasti, miestnymi samosprávami, cirkvou a zástupcami rómskej komunity. Tí pripravujú konkrétne zoznamy potrebnej humanitárnej pomoci a následne zabezpečujú jej distribúciu odkázaným obyvateľom.

V roku 2023 bolo zrealizovaných takmer 11 dodávok humanitárnej pomoci v objeme takmer 100 ton.

Ubytovanie pre ukrajinské matky s deťmi a strava pre núdznych

Maltéžska pomoc Slovensko začala v júni 2022 prevádzkovať vlastné ubytovacie zariadenia pre ukrajinské matky s deťmi zo sociálne slabších pomerov. Až do začiatku roka 2023 prevádzkovala štyri zariadenia, kde bývalo 160 žien s deťmi. Okrem útočiska dobrovoľníci Maltéžskej pomoci poskytovali aj potrebnú asistenciu pre začlenenie sa do spoločnosti, vrátane pomoci s administratívou či hľadaním práce a organizovali voľnočasové aktivity pre deti - výlety do ZOO, pizza večery, či vianočné besiedky.

V rokoch 2022 a 2023 taktiež prebiehal projekt distribúcie stravných poukážok pre ukrajinských seniorov nad 65 rokov a ľudí so zdravotným znevýhodnením. Práve tieto skupiny sa ocitli vo veľmi zložitej situácii, nakoľko si nedokázali nájsť prácu na Slovensku. Poukážky boli distribuované v spolupráci s Vysokou školou Svätej Alžbety v Bratislave. Pravidelne sme pomáhali približne 300 ľuďom, ktorým sme mesačne zabezpečili okolo 10 000 jedál.

Kluby pre ukrajinských seniorov a integrácia

Od júna 2023 funguje projekt zameraný na integráciu a pomoc pre ukrajinských seniorov žijúcich v Bratislave a okolí, ktorí na Slovensko utiekli pred vojnou. Projekt je organizovaný v spolupráci s Vysokou školou zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, a seniori sa stretávajú na centrále Maltéžskej pomoci.

Stretnutia s ukrajinskými seniormi prebiehajú každý deň a obsahujú výučbu slovenského jazyka, kreatívne dielne ako napríklad vyšívanie či výroba mydiel, šach, bingo a iné spoločenské hry, prehliadky mesta Bratislava, spoznávanie a výučbu o Slovensku, filmový klub a rôzne odborné prednášky.

Popri kluboch pre ukrajinských seniorov sme na jeseň 2023 spustili aj klub pre slovenských seniorov, kde sa okrem tvorivých a spoločenských aktivít venujeme aj prednáškam o zdraví a ďalším činnostiam cieľiacim na mentálnu stimuláciu seniorov.

Klub slovenských a ukrajinských seniorov prepájame aj v rámci spoločných aktivít.

Rozvoz stravy pre starých a inak odkázaných ľudí

Rozvoz stravy odkázaným seniorom funguje v Bratislave už od roku 2015 a je stálym projektom Maltéžskej pomoci Slovensko na území hlavného mesta. Realizácia tohto projektu je odpoveďou na potrebu starých, osamelých, alebo inak odkázaných ľudí, ktorí si kvôli svojmu zdravotnému alebo finančnému stavu nedokážu zabezpečiť aspoň jedno teplé jedlo denne.

Maltéžska pomoc Slovensko v roku 2023 doručovala obedy pre viac ako 140 domácností v Bratislave každý pracovný deň. Stravníci si môžu objednať viac obedov do domácnosti, čo je výhodou najmä pre staršie manželské páry alebo osoby majúce v opatere chorého príbuzného. Spôsob balenia umožňuje nerozbaleným obedom v chladničke vydržať viac ako deň, čo niektorí stravníci využívajú a ku koncu týždňa si objednávajú viac jedál, ktoré im ostanú aj na víkend. K obedu samozrejme nezabudneme pridať milé slová a úsmev, ktoré sú pre opustených ľudí mnohokrát to najcennejšie. V prípade sviatkov, na Mikuláša, na Vianoce či na Deň žien nezabudneme ani na drobnú pozornosť vo forme sladkostí či kvetov.

Pomoc ľuďom bez domova

Už od roku 2017 dobrovoľníci Maltéžskej pomoci Slovensko pravidelne vydávajú teplé obedy ľuďom bez domova.

Obedy sa štandardne vydávajú v nedeľu medzi 12. a 13. hodinou pred kostolom sv. Alžbety na Špitálskej ulici v Bratislave. Zakaždým **pre viac ako 150 ľudí**. Popri Nitre, kde výdaj jedla funguje už od roku 2018, sa v decembri 2021 projekt podarilo rozšíriť aj do Trenčína, kde sú obedy rozdávané každú sobotu v čase od 12.30 do 13.30.

Výdaj stravy sa uskutočňuje za dodržania prísnych hygienických opatrení. Okrem teplého obeda, ovocia, pečiva, sladkostí a vody dostávajú ľudia bez domova aj teplé oblečenie, čiapky, ponožky a rukavice. Počas sviatkov (Veľká noc a Vianoce), ako aj na Mikuláša, sa ich snažíme potešiť drobnou pozornosťou vo forme sladkostí. Mnohí z nich si totiž pochutiť na sladkostiach majú možnosť len párkrát za rok.

Okrem jedla sa však práve týmto ľuďom snažíme darovať aj úsmev, pozornosť a milé slová. Pre tých, ktorí sú spoločnosťou väčšinou prehlíadaní, je práve toto to najcennejšie.

Aktivity zamerané na mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením

Už od roku 1983 členovia a dobrovoľníci Maltézskeho rádu každoročne usporadúvajú medzinárodný Malta Camp. Viac ako 500 mladých dobrovoľníkov vo veku od 18 do 35 rokov z celého sveta sa stretáva s hosťami so zdravotným či mentálnym znevýhodnením. Počas jedného týždňa v lete spolu bývajú, spoznávajú nových ľudí a zdieľajú výnimočné zážitky. Hostia, teda mladí ľudia s hendikepom, dostávajú 24-hodinovú starostlivosť od dobrovoľníkov rovnakého veku a vytvárajú si celoživotné priateľstvá.

Medzinárodného MaltaCampu, ktorý sa konal v Belgicku, sa aj v roku 2023 zúčastnila viac než 20-členná slovenská delegácia. Mladí dobrovoľníci Maltézskeho rádu dedikovali týždeň letných prázdnin, aby sa starali o zdravotne znevýhodnených rovesníkov a pripravili pre nich týždeň plný zážitkov - tematické večierky, talent-show, pripravili im národné jedlá a venovali sa športom či spoločenským hrám.

Pravidelné stretnutia / Mládežnícka skupina Maltézskej pomoci Slovensko aj v roku 2023 pravidelne organizovala stretnutia s mladými ľuďmi so zdravotným znevýhodnením v priemere dvakrát za mesiac. Organizovali grilovačky, hrali stolný futbal, spoločenské hry, pozerali filmy či spievali karaoke.

Spustenie komunitného centra v Topolčanoch

Komunitné centrum svätých Louis a Zélie Martinovcov v Topolčanoch bolo spustené v marci 2023 v tesnej blízkosti viac ako 1000-člennej rómskej komunity.

Centrum je **otvorené počas pracovných dní aj prázdnin** a prevádzkuje rodinné kluby pre matky s deťmi predškolského veku, popoludňajšie kluby pre školopovinné deti, sociálne poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu plnoletým klientom centra.

Rodinný klub je určený pre mamičky s deťmi do 6 rokov a pre tehotné ženy. **Pravidelne ho navštevuje viac ako 30 žien.** Hlavné oblasti, ktorým sa venujeme, sú hygiena, zdravie a prevencia chorôb, spolužitie a zdravé vzťahy, tehotenstvo, pôrod a dojčenie, výživa a vývoj dieťaťa. Program zároveň pomáha s prípravou detí na vstup do povinného predškolského vzdelávania.

Popoludňajší klub je určený pre deti, ktoré už chodia do školy. **Desiatkam deťí** omáhamo im s domácimi úlohami, školskými projektmi a ponúkame rôzne mimoškolské aktivity, vrátane kreslenia, tanca, hudobnej výchovy a rôznych športov. Od spustenia centra sa deti, ktoré centrum navštevujú, v mnohom zmenili - sú priateľskejšie, trpezlivejšie, školská dochádzka a výsledky sa zlepšili. Za každú návštevu a za dobré správanie deti zbierajú body. S nimi si môžu "kúpiť" školské potreby.

Program **sociálneho poradenstva** je veľmi obľúbený a komunita oceňuje jeho dostupnosť. Naši skúsení zamestnanci pomáhajú s mnohými otázkami, najmä ohľadom bývania, zamestnania, či komunikácie s úradmi. **Mesačne spracujeme viac ako 200 žiadostí.** Mesto Topolčany umiestnilo do komunitného centra dvoch sociálnych pracovníkov, ktorí úzko spolupracujú s našimi zamestnancami a pomáhajú rodinám s novým bývaním, ktoré bolo zriadené v blízkosti centra.

Iné aktivity

Okrem popísaných časovo alebo organizačne komplexnejších aktivít realizovala naša organizácia ďalšie aktivity zameraných na pomoc druhým, medzi ktorými boli:

- **65. Medzinárodná púť maltézskeho rádu do Lúrd.** Od roku 1958 organizujú svoju púť do Lúrd členovia Maltézskeho rádu a dobrovoľníci jeho charitatívnych organizácií z celého sveta. Každoročne sa v prvý májový víkend schádzajú v Lurdoch a privádzajú so sebou aj zdravotne znevýhodnených, z ktorých mnohí sú imobilní. O nich sa počas celej púte s láskou starajú, opatrujú a sprevádzajú ich, aby aj napriek svojim zdravotným obmedzeniam mohli zažiť duchovnú atmosféru Lúrd, nájsť silu, či zmieriť sa so svojim utrpením v chorobe. **Aj v roku 2023 sa púte zúčastnila 180 členná slovenská výprava s 20 chorými a zdravotne znevýhodnenými pútnikmi.** O chorých pútnikov sa stará 80 dobrovoľníkov Maltézskej pomoci Slovensko a nepretržitú odbornú zdravotnú a lekársku službu im poskytujú zdravotníci z Nemocnice u Milosrdných bratov v Bratislave.
- **Pomoc pri cirkevných podujatiach.** Dobrovoľníci Maltézskej pomoci Slovensko sú už tradičnou súčasťou mnohých veľkokapacitných cirkevných podujatí v Bratislave a Nitre. Pomáhali manažovať dav, zabezpečovali pitný režim či poskytovali prvú pomoc.
- **Zbierky oblečenia.** Organizovali sme viaceré zbierky šatstva pre ľudí bez domova. Pre potreby humanitárnej pomoci pre Ukrajinu zorganizovala zbierku zimného šatstva aj Finančná správa SR, ktorú nám jej vedenie pred Vianocami odovzdalo.
- **Charitatívny vianočný punč.** Po niekoľkoročnej prestávke spôsobenej Covidom sme opäť zorganizovali Charitatívny Maltézsky punč v Bratislave a v Nitre. Návštevníci sa mohli ponúknuť vianočným punčom či koláčikmi a podľa svojho zväženia dobrovoľným príspevkom podporiť zbierku, ktorej výťažok poputuje na podporu projektov Maltézskej pomoci. Počas trvania trhov naši dobrovoľníci zároveň poskytovali teplé nápoje a občerstvenie pre ľudí v núdzi a ľudí bez domova.
- **Pomoc v hospic.** Podporili sme aktivity nitrianskeho hospicu, kde pomáhame pri sprievode ľudí, či pripravili slávnostný obed pre ľudí v núdzi prespávajúcich v azylovom dome v Nitre.
- **Duchovná formácia mladých.** Hlavný kaplán Maltézskeho rádu na Slovensku, Mons. Tibor Hajdu, začal organizovať pravidelné stretnutia pre mladých dobrovoľníkov zamerané na duchovnú formáciu v súlade s katolíckou vierou a spiritualitou Maltézskeho rádu. Doposiaľ prebehli dve stretnutia, prvé informačné a druhé zamerané na porozumenie Svätého písma. Tieto stretnutia

sú zároveň platformou pre mladých na otvorenú diskusiu o duchovných témach, ktorými žijú.

- **Darčeky pre ženy vo väznici.** Drobným darčekom sme na Vianoce potešili ženy vo väznici. Naši dobrovoľníci aj tento rok pripravili balíčky pre odsúdené v ženskej väznici v Nitre, ktoré im odovzdal väzenský kaplán. Táto iniciatíva je v súlade s dlhodobou tradíciou Maltézskeho rádu práce s väzňami, trestanými osobami a ich rodinami s cieľom zmierňovať ďalekosiahle následky trestu odňatia slobody, akými sú dopad na rodinné vzťahy, mentálne a fyzické zdravie, vyhliadky na nové zamestnanie alebo následné finančné zabezpečenie.

Financie

Účtovná závierka (k 31.12.2023)

(Zaokrúhlené na celé eurá)	2023	2022
Výnosy organizácie	771 606 €	1 211 475 €
Náklady organizácie	765 871 €	1 253 764 €
Hospodársky výsledok	5 735 €	-42 289 €

Významní podporovatelia v roku 2023

- Ministerstvo zahraničných vecí Spolkovej republiky Nemecko
- Global Fund for Forgotten People
- Order of Malta France
- Malteser International
- Úrad vlády Slovenskej Republiky
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Nadácia Slovenskej sporiteľne
- Finančná správa Slovenskej republiky
- Mestská časť Bratislava – Staré Mesto
- Mesto Bratislava
- Mesto Nitra
- Nadácia Tatra banky
- Nadácia ESET
- mnohí podporovatelia prostredníctvom 2% dane z príjmu a
- mnohí individuálni darcovia.

Ďakujeme, že nám pomáhate pomáhať iným.

Orgány MPS

Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom MPS. Valné zhromaždenie volí Radu – prezidenta, dvoch viceprezidentov a tajomníka. Tiež volí troch členov Revíznej komisie. Valné zhromaždenie môže tak isto rozhodnúť o odvolaní ktoréhokoľvek z členov orgánov z funkcie. Valné zhromaždenie schvaľuje (berie na vedomie) výročnú správu o aktivitách, výročnú správu o hospodárení MPS, účtovnú závierku, výročnú správu Revíznej komisie a ročný rozpočet MPS. Valnému zhromaždeniu predsedá prezident alebo ním poverený člen Rady. V roku 2023 sa uskutočnilo Valné zhromaždenie dištančne.

Rada určuje plány, projekty a ciele hospodárenia MPS v súlade s princípmi Zvrchovaného rádu. Rada má výlučné právo schvaľovať zmeny Stanov, vnútorné predpisy MPS ako aj právo rozhodovať o zániku Organizácie, vrátane práva určiť likvidátora.

Zloženie Rady k 31.12.2023

- Prezident MPS: JUDr. Július Brichta C.G.M.
- Viceprezident MPS: Ing. Rudolf Páleš C.G.M.
- Viceprezident MPS: Dr. Tomáš Sklenár C.G.M.
- Tajomník: Mgr. Peter Kružliak C.G.M.

Prezident ako štatutárny a výkonný orgán je oprávnený konať v mene MPS, pričom spravuje a riadi MPS v súlade s rozhodnutiami Rady. V roku 2022 si prezident MPS plnil povinnosti v súlade so stanovami, komunikoval s členmi MPS, zúčastňoval sa plánovaných aktivít, oficiálnych stretnutí s predstaviteľmi Zvrchovaného rádu, či partnerských inštitúcií a organizácií z dôvodu pandemických opatrení prevažne dištančným spôsobom.

Revízna komisia kontroluje plnenie plánov, projektov a cieľov hospodárenia, čerpanie rozpočtu, ako aj dodržiavanie Stanov a vnútorných predpisov MPS v súlade s princípmi Zvrchovaného rádu.

Zloženie Revíznej komisie k 31.12.2023:

- Dr. Ján Vančo C.G.M.
- JUDr. Milan Čápka C.G.M.
- Ing. Peter Novák

Základné informácie o organizácii

V rámci svojej medzinárodnej činnosti zameranej na ochranu rímsko-katolíckeho vierovyznania, vykonáva Zvrchovaný vojenský špitálny rád sv. Jána z Jeruzalema, z Rodosu a Malty (ďalej tiež „**Zvrchovaný rád**“ alebo „**Rád**“) záchranné aktivity počas vojnových konfliktov, v súlade s Ženevskými dohovormi zo dňa 12. augusta 1949 na ochranu obetí vojny, v mierovom období zasahuje pri prírodných katastrofách a pri migrácii ľudí, ktorí museli opustiť svoje domovy a iných utláčaných osôb, a predovšetkým pri podpore chorých a chudobných.

Pre aktivity Zvrchovaného rádu je príznačná pomoc chorým, chudobným a utláčaným, bez rozdielu náboženstva alebo rasy, pri ochrane ich základných ľudských práv, uplatňujúc Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a učenie katolíckej cirkvi o základných ľudských slobodách, právach a sociálnej spravodlivosti.

Na dosiahnutie tohto cieľa na území Slovenskej republiky je založená organizácia Maltéžska pomoc Slovensko (ďalej aj „**MPS**“), ktorej účelom je praktické vykonávanie inštitucionálnych cieľov Zvrchovaného rádu podľa ustanovení Čl. 236 a 237 Kódexu Rádu. Po schválení autoritami Rádu, ktoré sú uvedené v Maltéžskom kódexe (ďalej tiež „**Kompetentné authority Rádu**“) organizácia spolupracuje najmä so subjektmi vykonávajúcimi sociálnu alebo zdravotnícku činnosť a s orgánmi verejnej správy na území Slovenskej republiky, v súlade s ustanoveniami osobitných medzinárodných dohôd a dohôd o spolupráci uzavretých medzi Zvrchovaným rádom a vládou Slovenskej republiky a v súlade so slovenským právom.

MPS je mimovládny, nezávislý, apolitický a neziskový občiansky združenie, cieľom ktorého nie je dosahovať zisk, zaregistrovaným na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

Hlavné ciele organizácie

1. Zvýšenie starostlivosti o chorých, hendikepovaných a núdznych v spolupráci s inštitúciami akými sú nemocnice, zariadenia paliatívnej starostlivosti (ako sú hospice, centrá dennej a kde je to možné, aj domácej starostlivosti), ako aj podporovanie ich participácie pri púťach Rádu v záujme ich duchovného a psycho-sociálneho blahobytu;
2. Podpora sociálnej inklúzie zraniteľných a marginalizovaných ľudí, vrátane znevýhodnených členov rómskych komunití a propagácia a podpora začlenenia ich detí do školského systému a iných integračných aktivít;
3. Zameriavanie sa na riešenie potrieb ľudí bez domova, migrantov a utečencov, ako aj sociálne odkázaných ľudí v dôsledku zneužívania narkotík či alkoholu alebo iných aktivít, na základe ktorých sa dostali do ústavov na výkon trestu odňatia slobody.

Kontaktné informácie

Maltéžska pomoc Slovensko o.z.

Kapitulská 9
81101 Bratislava

Tel. +421 2 5413 1296

Fax +421 2 5413 1296

www.maltezskapomoc.sk